

Πώς φορολογούνται μετοχές, μερίσματα, καταθέσεις και ομόλογα στην Ευρώπη

■ ΕΛΛΑΔΑ

- Μερίσματα, μετοχές: Δεν φορολογούνται.
- Φόρος συναλλαγών: 0,15% επί της αξίας πώλησης μετοχών.
- Καταθέσεις, ομόλογα: Παρακράτηση 10% των τόκων.
- Φορολογικά έσοδα*: 3,3 δισ. ευρώ (1,5% του ΑΕΠ).

■ ΒΕΛΓΙΟ

- Μερίσματα, τόκοι: Φορολόγηση στην πηγή.
- Μετοχές, τόκοι κοινών καταθέσεων: Δεν φορολογούνται.
- Φορολογικά έσοδα*: 12,1 δισ. ευρώ (3,8% του ΑΕΠ).

■ ΒΡΕΤΑΝΙΑ

- Κεφαλαιακά κέρδη: Φορολογούνται με συντελεστή 18%.
- Φοροαπαλλαγή: 14.000 ευρώ (6.900 στερλίνες) και στην περίπτωση κληρονομιάς 312.000 στερλίνες.
- Φορολογικά έσοδα*: 89,5 δισ. ευρώ (4,7% του ΑΕΠ).

■ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

- Κεφαλαιακά κέρδη: Θεωρούνται εισόδημα. Οι συντελεστές φορολογίας εισοδήματος ξεκινούν από 15% και κλιμακώνονται μέχρι το 45%.
- Φοροαπαλλαγή: Στην περίπτωση διακράτησης μετοχών άνω του ενός έτους και ακινήτων άνω των 10 ετών.
- Αφορολόγητο: 750 ευρώ για επενδύσεις κάθε χρόνο (1.500 ευρώ ανά ζευγάρι).
- Φορολογικά έσοδα*: 25,3 δισ. ευρώ (1,1% του ΑΕΠ).

■ ΓΑΛΛΙΑ

- Εισόδημα από επενδύσεις: Φορολογείται με 16%.
- Φορολογικά έσοδα*: 84,2 δισ. ευρώ (4,7% του ΑΕΠ).

■ ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

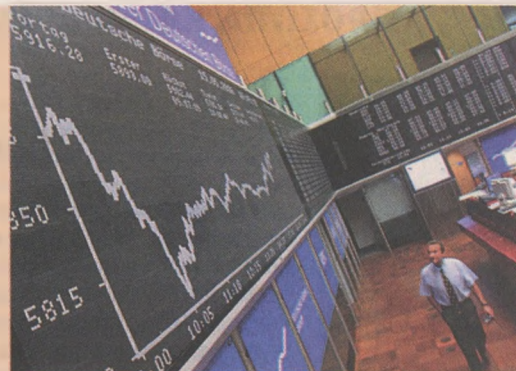
- Τόκοι, μερίσματα: Παρακράτηση φόρου 20%.
- Φορολογικά έσοδα*: 3,4 δισ. ευρώ (2,2% του ΑΕΠ).

■ ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

- Κέρδη κεφαλαίου: Θεωρούνται εισόδημα και φορολογούνται με μέγιστο συντελεστή 38%.
- Φοροαπαλλαγή: 50% των μερισμάτων και των τόκων από ομόλογα.
- Μερίσματα: Παρακράτηση φόρου 15%.
- Τόκοι: Αυτοτελής φορολόγηση 10%.
- Φορολογικά έσοδα*: 1,1 δισ. ευρώ (3,3% του ΑΕΠ).

■ ΑΥΣΤΡΙΑ

- Μερίσματα, τόκοι, επενδύσεις: Παρακράτηση φόρου 25%. Τα κεφαλαιακά κέρδη δεν θεωρούνται εισόδημα, εκτός εάν προέρχονται από κερδοσκοπικές κινήσεις (από μετοχές σε λιγότερο από ένα έτος και από ακίνητα σε λιγότερο από 10 χρόνια). Ο ανώτατος συντελεστής φορολογίας εισοδήματος είναι 50%.
- Φορολογικά έσοδα*: 2,7 δισ. ευρώ (1% του ΑΕΠ).

■ ΙΤΑΛΙΑ

- Καθαρά κέρδη κεφαλαίου: Από μετοχές και ομόλογα φορολογούνται με 12,5%.
- Φορολογικά έσοδα*: 41,2 δισ. ευρώ (2,8% του ΑΕΠ).

* Μόνο από μετοχές και περιουσία. Στοιχεία 2006

Πηγή: Eurostat (2008), «Taxation trends in the European Union»

Τέλος στη φορολογική ασυλία μετοχών και μερισμάτων

Το Δημόσιο αναμένει να εισπράξει πάνω από 1 δισ. ευρώ το 2009 – Τι ισχύει στην υπόλοιπη Ε.Ε.

Του ΛΕΩΝΙΔΑ ΣΤΕΡΓΙΟΥ

Πάνω από 1 δισ. ευρώ περιμένει να εισπράξει το Δημόσιο το 2009 από τη φορολόγηση των μερισμάτων, stock option και μετοχών. Τη στιγμή αυτή η φορολογική επιβάρυνση στα κέρδη κεφαλαίου ως ποσοστό του ΑΕΠ βρίσκεται κάτω από το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε αυτά τα κέρδη περιλαμβάνονται εισοδήματα από μετοχές, μερίσματα, καταθέσεις, ακίνητα κ.λπ. Επίσης, η Ελλάδα είναι από τις ελάχιστες ευρωπαϊκές χώρες που δεν επιβάλλει φορολογία στην υπεραξία μετοχών και στα μερίσματα. Όμως, δεν παρέχει και κίνητρα για διακράτηση μετοχών.

Σήμερα, συνολικά μερίσματα αξίας 5 δισ. ευρώ και stock option εκατοντάδων εκατομμυρίων που δίνονται ως μόνους σε στελέχη είναι αφορολόγητα. Από τη φορολογία της υπεραξίας των μετοχών δεν μπορούν να γίνουν υπολογισμοί, καθώς τα έσοδα εξαρτώνται από την πορεία του Χρηματιστηρίου και τις φοροελαφρύνσεις που θα δοθούν ως κίνητρα για διακράτηση.

Δεν είναι, όμως, μόνο η πορεία των αγορών και τα κίνητρα για διακράτηση που δημιουργούν αβεβαιότητα ως προς τα χρήματα που περιμένει το υπουργείο από τη φορολογία των μετοχών, των μερισμάτων και των stock option. Επίσης, η μερισματική πολιτική και η κερδοφορία των εισπλεγμένων δεν μπορεί να θεωρείται σταθερή παράμετρος. Ειδικά την περίοδο αυτή κατά την οποία η διεθνής κρίση έχει «χτυπήσει» την κερδοφορία των επιχειρήσεων.

Υπάρχουν και άλλα προβλήματα στη συλλογή των φορολογικών εσόδων από μετοχές και μερίσματα. Αυτά σχετίζονται κυρίως με τη φορολογία αλλοδαπών επενδυτών και με την περίπτωση που Έλληνες επενδυτές αγοράζουν και πωλούν μετοχές στο Χρηματιστήριο Αθηνών μέσω ξένων τραπεζών. Για το λόγο αυτό το υπουργείο Οικονομικών προσανατολίζεται στην αυτοτελή φορολόγηση. Και σε αυτή την περίπτωση δημιουργούνται άλλα προβλήματα που σχετίζονται κυρίως με τις συμβάσεις περί διπλής φορολό-

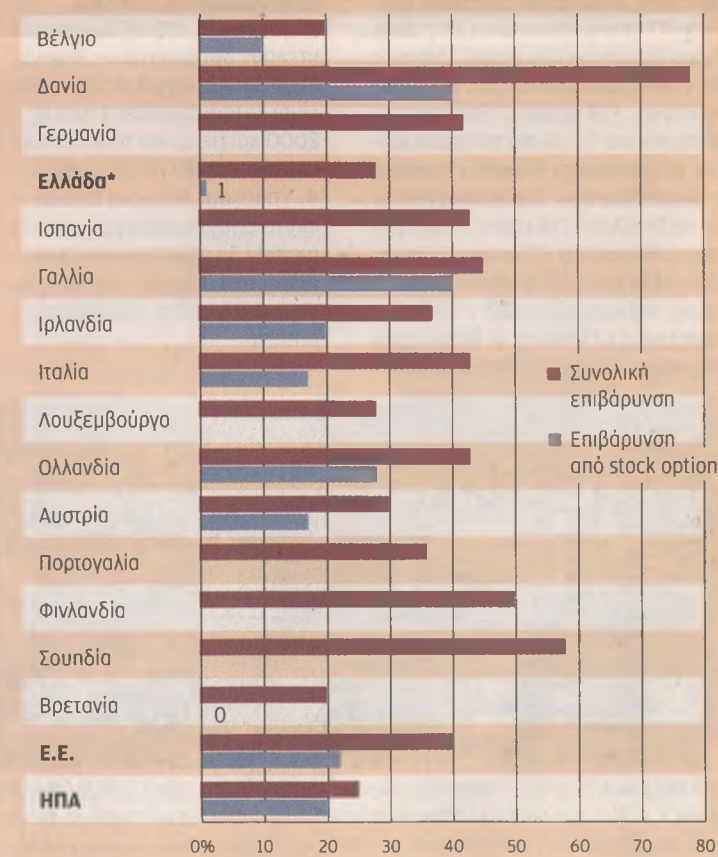
Φορολογία κεφαλαίου και περιουσίας %, 2006

	Μέσος συντελεστής φορολογίας	Φορολογικά έσοδα (% ΑΕΠ)
Βέλγιο	32,3	3,8
Τσεχία	24,9	0,7
Δανία	40,9	2,8
Γερμανία	23,4	1,1
Ιρλανδία	42,5	3,2
Ελλάδα	-	1,5
Ισπανία	38,7	3,8
Γαλλία	41,5	4,7
Ιταλία	34,4	2,8
Βρετανία	39,7	4,7

Πηγή: Eurostat (2008), «Taxation trends in the European Union»

Φορολογία των stock option σε Ευρώπη και ΗΠΑ

Αγομμο με ετήσιο εισόδημα 50.000 ευρώ και stock option 16.500 ευρώ.
Συντελεστής φορολογίας

* Αφορά επιβαρύνσεις κατά τις συναλλαγές

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, PWC, 2003

γησης. Αντίστοιχα προβλήματα, εξάλλου, αντιμετωπίζονται και έως ένα βαθμό ελέγχονται ικανοποιητικά με την περίπτωση των καταθέσεων και των ομολόγων, όπου προβλέπεται αυτοτελής φορολόγηση 10% των τόκων. Πάλι, δεν είναι λίγες οι φορές που βρετανικές τράπεζες, για παράδειγμα, αγοράζουν ομόλογα του ελληνικού Δημοσίου για λογαριασμό Ελλήνων... μονίμων κατοίκων Λονδίνου.

Όλα αυτά δεν αποτελούν προβλήματα μόνο για την Ελλάδα. Από

Σήμερα, συνολικά μερίσματα αξίας 5 δισ. ευρώ και stock option εκατοντάδων εκατομμυρίων που δίνονται ως μόνους σε στελέχη είναι αφορολόγητα.

το 2002 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ασχολείται με την περίπτωση της φορολόγησης των stock option και τελικά κατέληξε, μεταξύ άλλων, σε ένα βασικό συμπέρασμα: Αν ένα στέλεχος κάνει «βόλτα» τα κέρδη του από τα stock option από χώρα σε χώρα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης τελικά μπορεί να αποφύγει τελείως το φόρο. Όσο κι αν αυτό το σενάριο φαίνεται ακραίο, η διαπίστωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής είναι ενδεικτική για το πόσο διαφορετικά είναι τα φορολογικά συστήματα μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών και για το πόσα «παραθυράκια» ανοίγονται όταν κάποιος τα συνδυάσει.

Ωστόσο, από το 2006 πολλά ευρωπαϊκά κράτη έχουν προχωρήσει σε σημαντικές αλλαγές στη φορολογία. Βέβαια, απέχουν πολύ οι προσπάθειες από τη φορολογική εναρμόνιση. Όμως, παρατηρείται σε κάποιο βαθμό μια κοινή φιλοσοφία.

Σύμφωνα με τον Ετήσιο Οδηγό της Eurostat για τις φορολογικές εξελίξεις και τάσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οι περισσότερες χώρες φο-

ρολογούν τα κεφαλαιακά κέρδη. Στις πιο πολλές περιπτώσεις προβλέπεται αυτοτελής φορολόγηση, αν και σε αρκετές χώρες, όπως η Γερμανία, όλα τα κέρδη από επενδύσεις και ακίνητα θεωρούνται εισόδημα και φορολογούνται με βάση τις κλίμακες της φορολογίας εισοδήματος.

Αλλά η περίπτωση της Γερμανίας έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Μολονότι εφαρμόζει μία από τις πιο «σκληρές» φορολογίες κεφαλαίου, η φορολογική επιβάρυνση για τους Γερμανούς είναι από τις μικρότερες στην Ευρώπη. Είναι μικρότερη ακόμα και των Ελλήνων, οι οποίοι θεωρητικά και πρακτικά δεν φορολογούνται (μέχρι σήμερα) για τα κέρδη από μετοχές και μερίσματα (επιβαρύνονται από άλλους φόρους κεφαλαίου).

Μάλιστα, η Γερμανία από το 2007 αύξησε τον ανώτατο συντελεστή φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων στο 45% από 42% που ήταν πριν. Στην πράξη δημιούργησε ένα νέο συντελεστή (45%) για εισοδήματα άνω των 250.000 ευρώ το χρόνο.

Παράλληλα, η Γερμανία αυξάνει τα αφορολόγητα όρια, διευρύνοντας τη φορολογική βάση και οδηγώντας σε μείωση της φορολογικής επιβαρύνσης το 2009 κατά 59 δισ. ευρώ (2,3% του ΑΕΠ). Έχει σχεδιάσει τις αλλαγές μέχρι το 2040 που προβλέπουν ευνοϊκή φορολόγηση των εσόδων από συντάξεις και άλλων εσόδων από άτομα μεγάλης ηλικίας. Όλα τα κεφαλαιακά κέρδη απαλλάσσονται μέχρι τα πρώτα 512 ευρώ. Προβλέπεται φοροαπαλλαγή για το σύνολο του κεφαλαίου όταν πρόκειται για μετοχές που διακρατήθηκαν πάνω από ένα έτος και για ακίνητο άνω των 10 ετών. Κάθε σύζυγος έχει το δικό του αφορολόγητο ποσό. Τα εισοδήματά τους φορολογούνται συνολικά, αλλά αθροίζονται και τα αφορολόγητα ποσά τους. Ετσι, το αφορολόγητο για τους συζύγους είναι 15.328 ευρώ (7.664 ευρώ ο καθένας). Αφορολόγητο 750 ευρώ προβλέπεται για τα εισοδήματα από επενδύσεις. Αλλά στην περίπτωση των συζύγων λαμβάνεται διπλό (1.500 ευρώ).

Stock options

Πολυμορφία κυριαρχεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε ό,τι αφορά τη φορολόγηση των stock option που δίνονται ως μόνους σε στελέχη επιχειρήσεων. Υπάρχουν περιπτώσεις με μηδενική επιβάρυνση (π.χ. Ελλάδα και Βρετανία) και άλλες που φτάνει το 40% (Δανία). Ετσι, η συνολική φορολογική επιβάρυνση για έναν μισθωτό που λαμβάνει και stock option μπορεί να ξεπεράσει το 77% (Δανία). Η πολυμορφία αυτή οφείλεται κυρίως στο διαφορετικό τρόπο με τον οποίο φορολογούνται τα stock option κ.λπ. Επίσης, υπάρχουν διαφορές στο φόρο κατά τις χρηματιστηριακές συναλλαγές και στις διάφορες εισφορές (εργοδοτών και εργαζομένων). Στην Ελλάδα, η συνολική επιβάρυνση από κέρδη από stock option υπολογίζονται στο 1% και αφορούν κυρίως προμήθειες συναλλαγών. Στο Βέλγιο η επιβάρυνση είναι 10%, στη Δανία 40%, στην Ιρλανδία 21%, στην Ολλανδία 26%, στην Αυστρία 18% και τη Γαλλία 40%. Ο ευρωπαϊκός μέσος όρος βρίσκεται κοντά στο 19%, όσο δηλαδή στις ΗΠΑ (19%). Επειδή υπάρχουν και άλλα εισοδήματα, η συνολική φορολογική επιβάρυνση για έναν εργαζόμενο αλλάζει. Ετσι, την υψηλότερη φορολογική επιβάρυνση παρατηρούμε -εκτός από τη Δανία- στη Σουηδία (56,7%) και τη Φινλανδία (50,8%). Υψηλή φορολογία συναντάμε στη Γαλλία (45,7%), την Ισπανία (42,2%), την Ιταλία (42,1%), την Ολλανδία (42,1%) και τη Γερμανία (41,3%). Κοντά στον ευρωπαϊκό μέσο όρο (39,6%) βρίσκονται οι Ιρλανδία (38,1%) και η Πορτογαλία (38,1%). Διευκρινίζεται ότι η εν λόγω φορολογική επιβάρυνση αφορά το σύνολο των εισοδημάτων που δηλώθηκε από έναν μισθωτό. Στη συγκεκριμένη έρευνα έχει ληφθεί ως παράδειγμα ένας Ευρωπαίος, άγαμος με ετήσιο εισόδημα 50.000 ευρώ και με έσοδα από stock option 16.500 ευρώ. Στην Ελλάδα, για παράδειγμα, δεν αλλάζει η συνολική φορολογική επιβάρυνση ενός μισθωτού από τα stock option. Στις ΗΠΑ η αντίστοιχη φορολογική επιβάρυνση θα ήταν στο 25,5%.

Η σχετική έκθεση είναι διαθέσιμη στο www.kathimerini.gr/Links

Τα έσοδα χάνονται στην πελώρια... τρύπα της γραφειοκρατίας και της μίζας

Φαίνεται αστεία η αύξηση των εσόδων του Δημοσίου από τη φορολόγηση μετοχών, μερισμάτων και stock option, όταν μόνο οι επικορηγήσεις προς τους δαπανηρούς και αγνώστου αποτελέσματος κρατικούς φορείς ανέρχεται σε 16 δισ. ευρώ τον χρόνο. Το ποσό του 1 δισ. ευρώ που προσδοκάται από τη νέα φορολογία αντιστοιχεί στη φετινή αύξηση των επικορηγήσεων αυτών, σε σχέση με πέρσι. Επίσης, το ποσό από τη φορολογία των μετοχών φαίνεται ακόμα πιο αστείο, όταν συγκριθεί με τη φοροδιαφυγή και την εισφοροδιαφυγή, η οποία, όπως παραδέχθηκε ο ίδιος ο υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών κ. Γιώργος Αλογοσκούφης, ανέρχεται σε 21 δισ. ευρώ τον χρόνο. Ακόμα πιο αστείο φαίνονται τα έσοδα από τη νέα

φορολογία, όταν συγκριθεί με το σύνολο της παραοικονομίας και της διαφθοράς στην Ελλάδα που ξεπερνά τα 70 δισ. ευρώ τον χρόνο, σύμφωνα με στοιχεία των διεθνών οργανισμών.

Μόνο το βρώμικο χρήμα που ξεπλένεται στην Ελλάδα υπολογίζεται ότι ξεπερνά το 1,6 δισ. ευρώ κάθε έτος, σύμφωνα με τη Διεθνή Δράση για το Ξέπλυμα (FATF).

Μόνο οι μίζες και τα φακελάκια των απλών ιδιωτών - νοικοκυριών κυμαίνεται κάθε χρόνο μεταξύ 600 και 800 εκατ. ευρώ, σύμφωνα με στοιχεία της Διεθνούς Διαφάνειας.

Μόνο οι μίζες των επιχειρήσεων, για να κλείνουν δουλειές με το Δημόσιο, υπολογίζονται σε 850 εκατ. ευρώ. Τα «γρηγορόσημα» που δίνουν οι επιχειρήσεις υπολογίζονται σε 350

Οι μίζες και τα φακελάκια φθάνουν τα 600 - 800 εκατ. Συνολικά, το κόστος της γραφειοκρατίας ανέρχεται σε 16 δισ. ευρώ τον χρόνο!

εκατ. ευρώ τον χρόνο. Μπορεί κάποιος να ανατρέξει στις αντίστοιχες εκθέσεις ACT3 και GMR της Παγκόσμιας Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου.

Και μόνο το κόστος της «άχρηστης» γραφειοκρατίας υπολογίζεται σε 4 δισ. ευρώ. Το σύνολο του κό-

στους της γραφειοκρατίας ανέρχεται σε 16 δισ. ευρώ τον χρόνο! Όλα αυτά δεν σημαίνουν ότι δεν πρέπει να φορολογηθούν τα κέρδη - εισοδήματα από επενδύσεις σε μετοχές ή από stock option. Αν πρέπει ή δεν πρέπει και με ποιο τρόπο είναι ένα άλλο θέμα. Αλλά είναι κρίμα να φορολογούνται οι ίδιοι και οι ίδιοι, για να χρηματοδοτούνται ελλείμματα και να επιδοτούνται κρατικοί φορείς που ο ακριβής αριθμός τους είναι άγνωστος, ενώ η διαφθορά, η γραφειοκρατία, η φοροδιαφυγή, η εισφοροδιαφυγή και η παραοικονομία να κάνουν χρυσές δουλειές.

Το πρόβλημα με τις ελληνικές κυβερνήσεις είναι ότι παραμένουν σε διαπιστώσεις. Δεκαετία ακούμε για τα χρόνια δομικά προβλήματα της ελληνικής οικονομίας που δημι-

ουργούν πληθωρισμό, για παράδειγμα. Χρόνια ακούμε για τη γραφειοκρατία και τη διαφθορά κ.ο.κ. Κάθε φορά διαπιστώνουν προβλήματα και ανακοινώνουν μέτρα. Πόσες φορές έχουν ανακοινώσει μέτρα για την πάταξη της φοροδιαφυγής, της γραφειοκρατίας, της εισφοροδιαφυγής; Αμέτρητες. Ποιο ήταν το αποτέλεσμα; Σήμερα ανακοινώνονται νέα μέτρα.

Σε ό,τι αφορά στη φορολογία των μετοχών και γενικά των εισοδημάτων από επενδύσεις, διαπιστώνεται ότι ισχύει σχεδόν σε όλη την Ευρώπη. Βέβαια στην Ευρώπη είναι πιο αποτελεσματικές οι κυβερνήσεις τόσο στην είσπραξη των εσόδων (ο μέσος κοινοτικός όρος είναι υψηλότερος κατά 8,2% του ΑΕΠ σε σχέση με τον αντίστοιχο ελλη-

νικό). Επίσης, τα ποσοστά φοροδιαφυγής, γραφειοκρατίας και διαφθοράς είναι μικρότερα.

Ένα σημαντικό συμπέρασμα από τη σύγκριση των διαφόρων φορολογικών συστημάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση ήταν το εξής: Κάθε χώρα ανακοινώνει ένα μακροπρόθεσμο φορολογικό σχέδιο, το οποίο έχει συγκεκριμένους στόχους. Δεν περιορίζεται στην αύξηση των φορολογικών εσόδων. Στοχεύει για παράδειγμα στη δημιουργία κινήτρων για διακράτηση μετοχών, για ενίσχυση των ασφαλιστικών ταμείων ή για ενίσχυση των ιδιωτικών συνταξιοδοτικών προγραμμάτων. Στοχεύουν στη δημιουργία κινήτρων για επενδύσεις, στην απλοποίηση των διαδικασιών κ.λπ.

ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΣΤΕΡΓΙΟΥ